

Doplňěk restaurátorského záměru

**Sochařská výzdoba atiky budovy rektorátu
Masarykovy univerzity**

(bývalé budovy Německé vysoké školy technické)

© MgA.Radka Levínská

Květen 2021

OBSAH

1. Lokalizace památky

2. Údaje o památce

3. Údaje o akci

4. Úvod

5. Lokalizace a seznam vzorků

6. Zjištění

7. Závěr

Příloha:

**Stratigrafický popis, materiálová analýza a stanovení vodorozpustných solí,
Dalibor Všianský**

1. Lokalizace památky

1. **Kraj:** Jihomoravský.
2. **Obec:** Brno – město.
3. **Adresa:** Komenského nám.2, 602 00 Brno
4. **Název objektu, jehož je památka součástí:** budova rektorátu Masarykovy univerzity, dříve
Německá vysoká škola technická
5. **parcelní číslo:** 772 k.ú. Brno město

2. Údaje o památce

1. **Specifikace památky:** Sochařská výzdoba atiky- dvě alegorické sochy a erb s dvěma gryfy po stranách
2. **Autor:** arch. Josef Arnold
3. **Datování/ sloh:** 1860/ neoklasicismus.
4. **Materiál:** sochy –jemnozrnný vápenec
plintus- pískovec
erb- umělý kámen na bázi synt. pryskřice - výdusek / vápenec
koruna: umělý kámen na bázi synt. pryskřice - výdusek
5. **Rejstříkové číslo:** ÚSKP 18421/7-129
6. **Poslední restaurátorský zákrok:** rok 2000 (obnova budovy pro účely lékařské fakulty), 1992, kolem r.1975

3. Údaje o akci

1. **Vlastník:** Masarykova univerzita, Žerotínovo náměstí9, 601 77 Brno
2. **Investor:** ČR
3. **Restaurátorský záměr:** Restaurátorský záměr, Sochařská výzdoba atiky budovy rektorátu
Masarykovy univerzity (bývalé budovy Německé vysoké školy technické),
Radka Levínská, 2021 z 2.4.2021
4. **Doplňěk restaurátorského záměru:** MgA.Radka Levínská,17.5.2021
5. **Závazné stanovisko:** -

MgA. Radka Levínská akad. soch.
odborný restaurátor
Bělohorská 159. 636 00 Brno
tel.: 777 557 981, e-mail: radka.levinska@seznam.cz
DIČ: CZ6759091438, čís. lic. 8621/2000

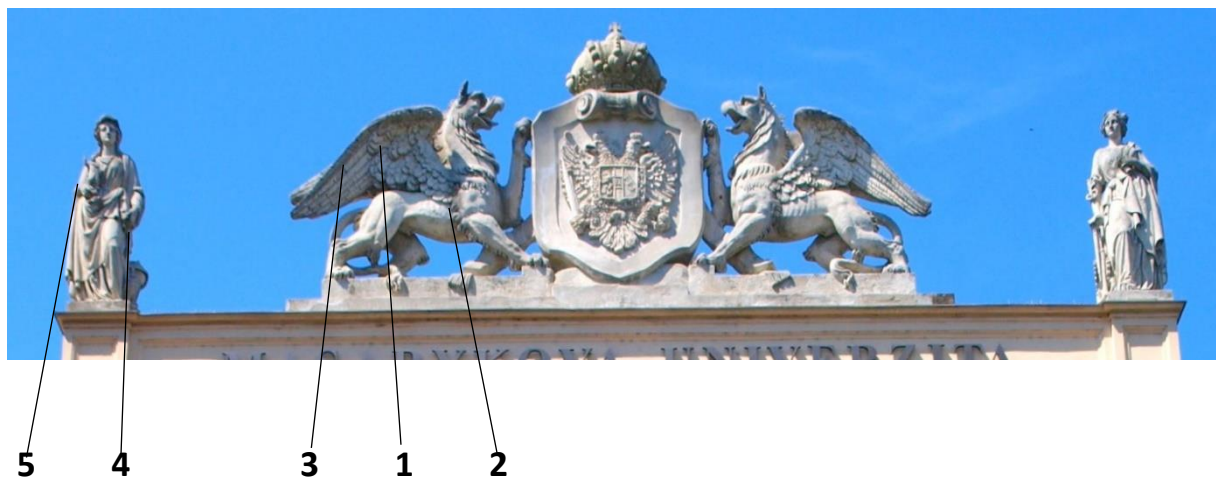
4. Úvod

Tímto dokumentem se doplňují informace získané v rámci restaurátorského průzkumu sochařské výzdoby atiky budovy Komenského náměstí 2, bývalé budovy Německé vysoké školy technické.

Byly odebrány dva vzorky pro mikroskopickou stratigrafii, dva vzorky pro materiálovou analýzu a jeden vzorek pro stanovení míry zasolení solí v postižené lokalitě.

5. Lokalizace a seznam vzorků

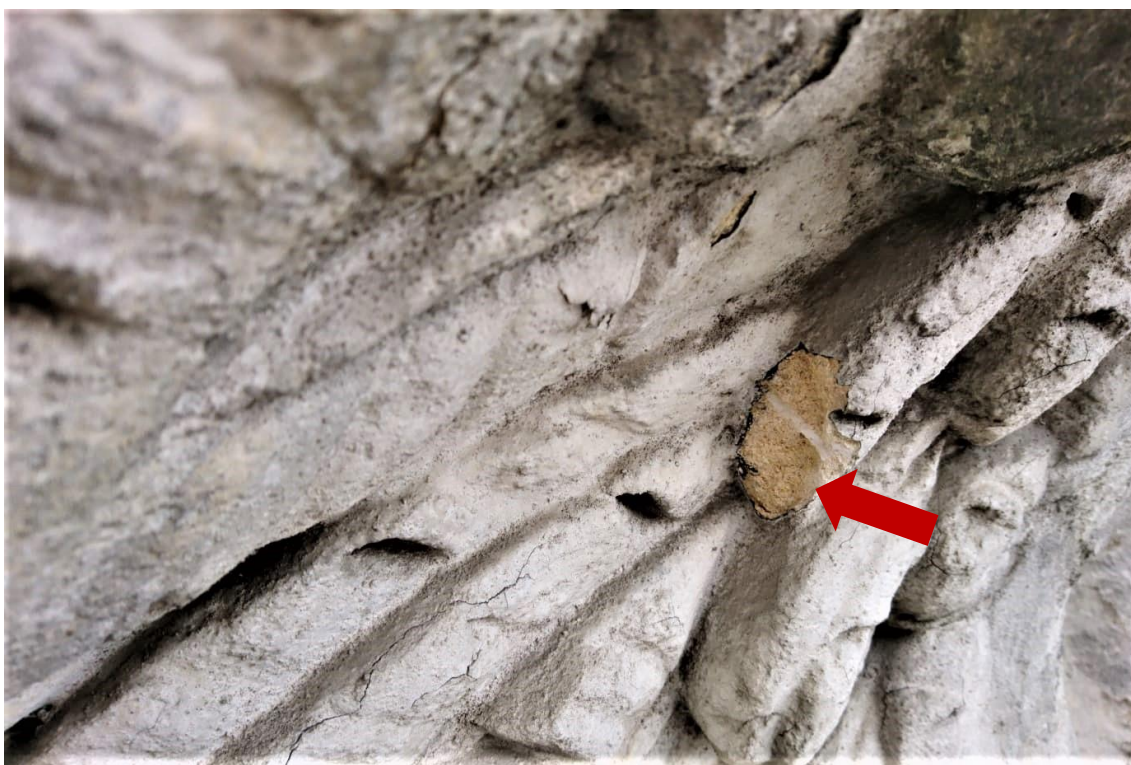
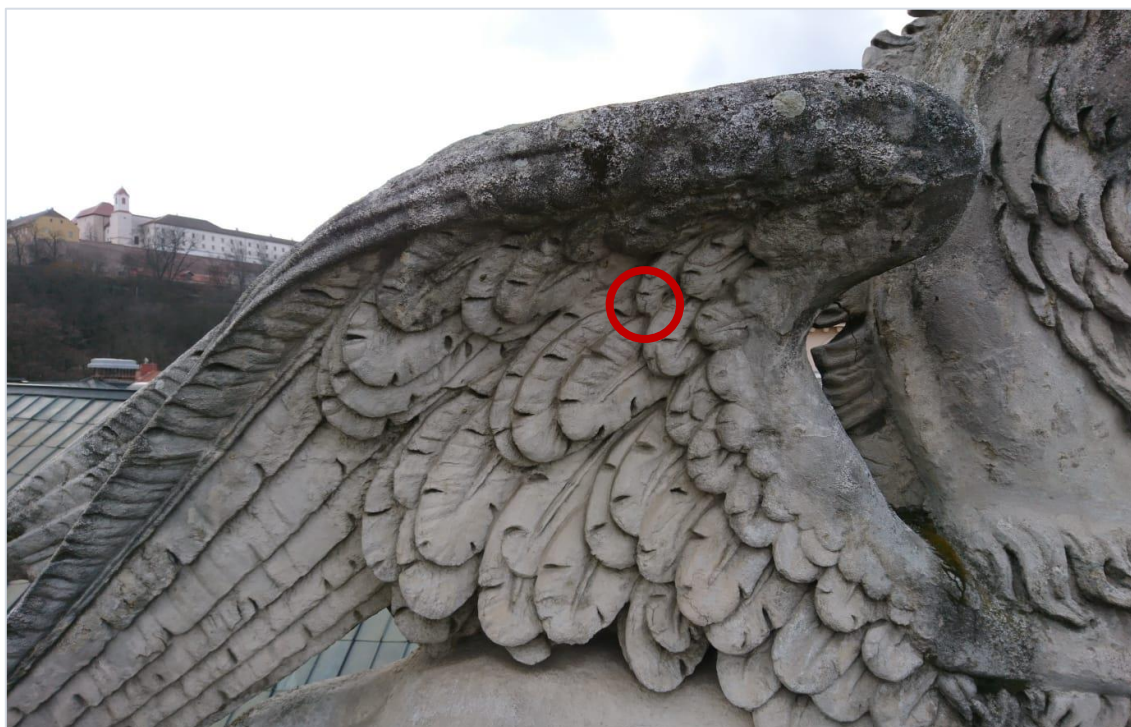
- č.1 pohl. levý grif - materiálová analýza
- č.2 pohl. levý grif - stanovení vodorozpustných solí
- č.3 pohl. levý grif - stratigrafie
- č.4 pohl. levá alegorie - stratigrafie
- č.5 pohl. levá alegorie - materiálová analýza

Analýzy vzorků a metodika zpracování jsou obsahem protokolu v příloze „**Stratigrafický popis, materiálová analýza a stanovení vodorozpustných solí**, Dalibor Všíanský“, 16.5.2021

Vzorek č.1 materiálová analýza - pohl. levý grif

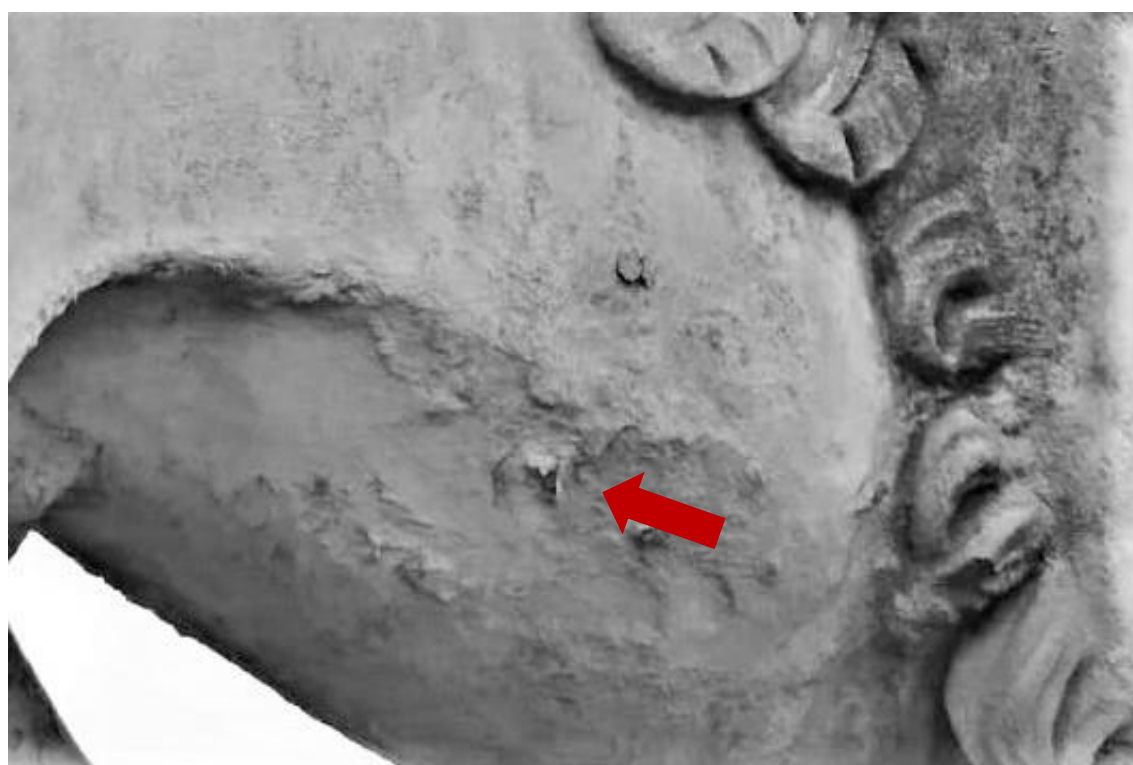
Byl odebrán vzorek materiálu kamene v místě odděleného cementového doplňku. Vzorek byl odebrán zároveň s fragmenty nátěrových vrstev, jejichž analýza je součástí laboratorního protokolu.

Vzorek č.1

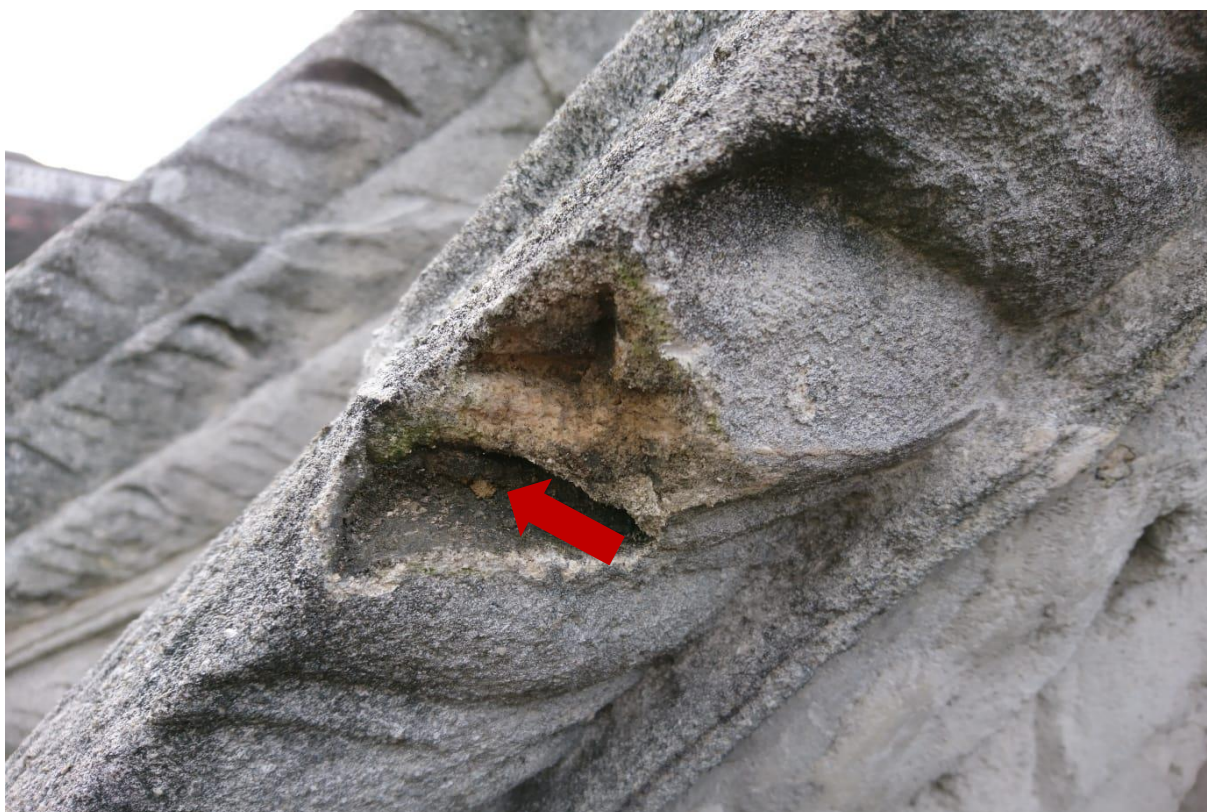
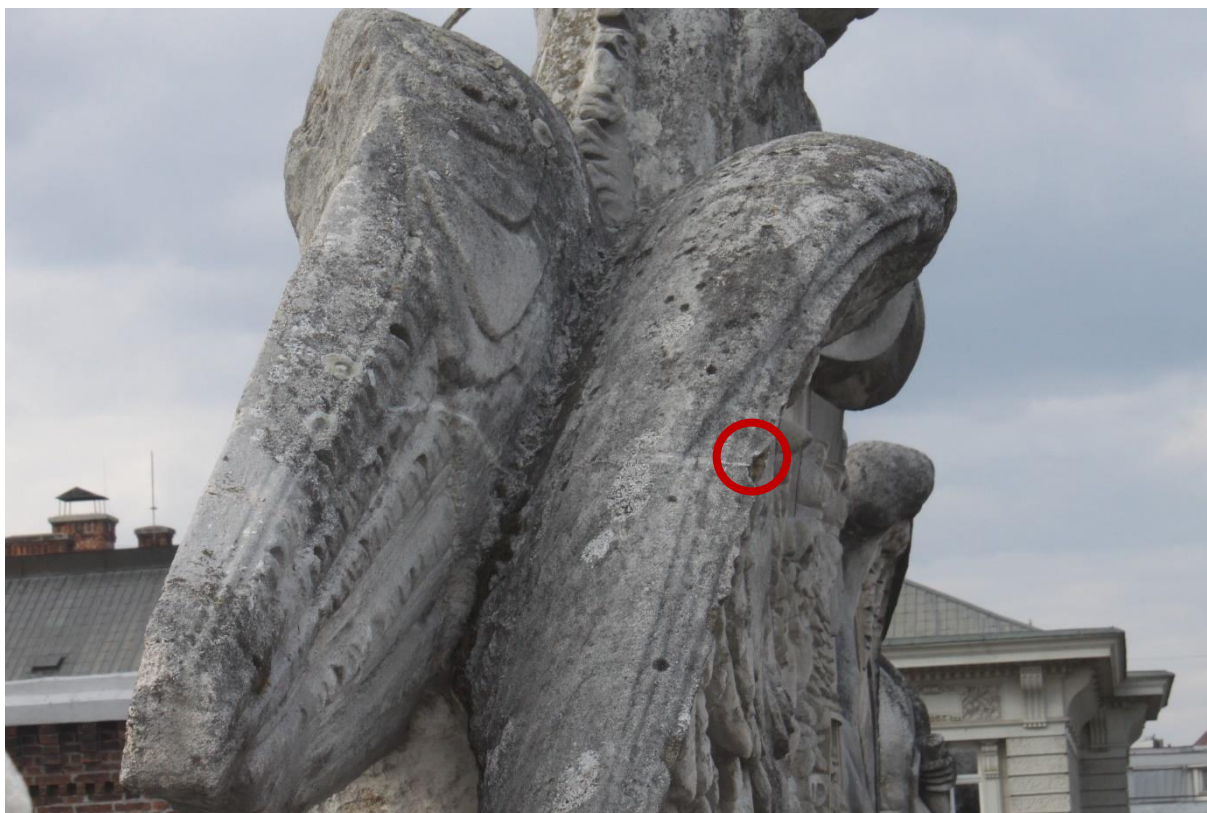
Vzorek č.2 stanovení vodorozpustných solí - pohl. levý grif

Byl odebrán materiál kamene pod oddělenou vrstvou sádrovcové krusty.

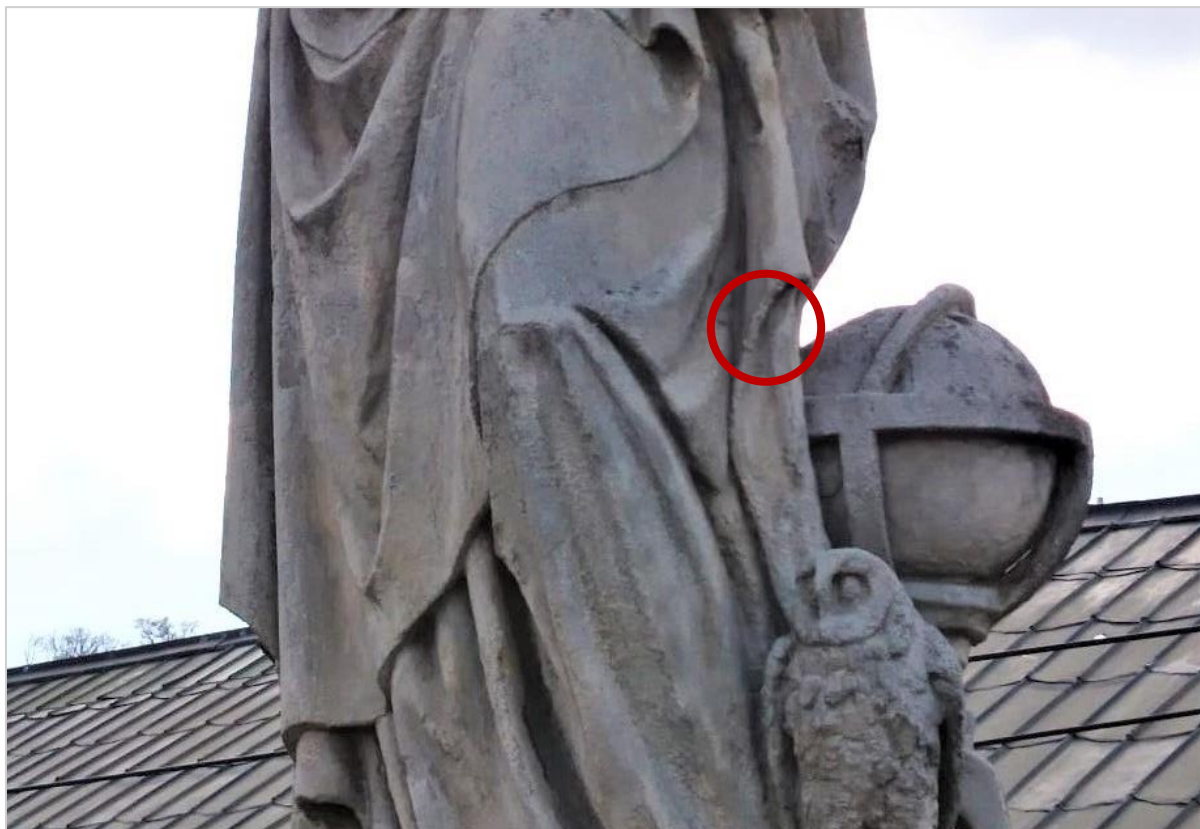
Vzorek č.2

Vzorek č.3 mikroskopická stratigrafie – pohl. levý grif

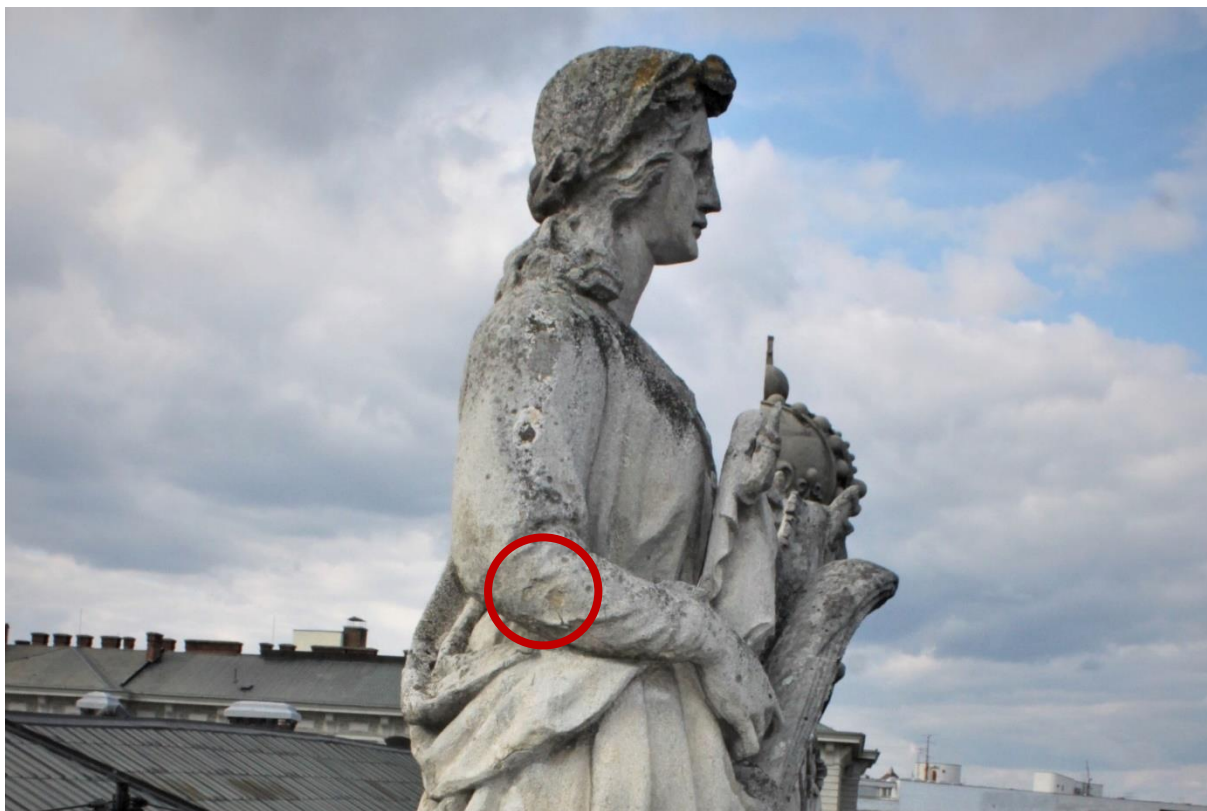
Vzorek č.3

Vzorek č.4 mikroskopická stratigrafie -pohl. levá alegorie

Vzorek č.4

č.5 materiálová analýza - levá alegorie

Vzorek č.5

6. Zjištění

Laboratorní analýzy prokázaly následující

- sochy alegorií i grifů (přinejmenším na pohledově levé straně) jsou zhotoveny ze shodného materiálu- jemnozrnného vápence, tvořeného bahenními usazeninami. Dle Dunhamovy klasifikace se jedná o wackstone (více jak 10% zrn) až packstone (více než 1% bahenní složky).
- povrchová vrstva kamene je kriticky nesoudržná, téměř chybí pojivo. (viz laboratorní protokol¹ vzorek č.1)
- sochy byly původně prezentovány bez nátěru, poté byly opatřeny přinejmenším ve dvou různých zásazích zaklíženou vápennou nátěrovou hmotou
- pod oddělenou vrstvou sádrovcové krusty se nachází materiál s lehce zvýšeným obsahem sulfátů

7. Závěr

Laboratorní analýzy potvrdily zjištění uvedená v restaurátorském průzkumu a záměru², pouze předpoklad, že povrchová destrukce probíhá v důsledku vysokého zasolení se nepotvrdila. Patrně se tak děje dle jednoduššího mechanismu uzavřením povrchu sádrovcovou krustou, kdy dochází k reakci vápníku v pojivové složce povrchu se sírou v městském ovzduší (na rozpadu se také významně podílí vrstva v minulosti aplikovaného cementového pačoku, jak je popsáno v záměru²).

Výše uvedené informace slouží pro ucelení povědomosti o stavu památky, navržený restaurátorský postup nijak neovlivní stejně tak nutnost doplnit po sejmutí povrchového znečištění a nátěrových vrstev průzkum o revizi druhotných materiálů.

17.5.2021

Radka Levínská

¹) Stratigrafický popis, materiálová analýza a stanovení vodorozpustných solí

²) Restaurátorský záměr, Sochařská výzdoba atiky budovy rektorátu Masarykovy univerzity (bývalé budovy Německé vysoké školy technické), Radka Levínská